

Luontopaneelin lausunto: Hallituksen esitys luonnonsuojelulain muuttamiseksi

Juha Aalto, Ilmatieteen laitos, Luontopaneeli

26.5.2026

Ympäristövaliokunta

Luonnonarvohehtaareiden käyttäminen ympäristövastuullisuuteen ja luontotekoihin

- Luontopaneeli kannattaa Lupa- ja valvontaviraston todentamien luonnonarvohehtaarien käyttömahdollisuuksien laajentamista koskemaan myös luontotekoja.
- Viranomaisvarmisteiset luontoteot ovat tärkeä keino ehkäistä viherpesua ja tuovat uskottavuutta luonnonarvomarkkinoille.
- Luonnonarvomarkkinoiden osalta on tutkimuksessa todettu, että toimien pitäisi olla todennettavia, pysyviä ja lisäisiä.

Luontotekoja koskeva sääntely on hallituksen esityksessä selkeää

Tärkeitä ehtoja viranomaisvarmennetuille luontoteeoille:

- Luonnonarvojen toteuttamisaluetta koskeva rajauspäätös auttaa turvaamaan luonnonarvojen säilymisen
- Viranomaishyväksynnän saamiseksi tiedot tuotettavista luonnonarvoista toimitetaan ja tallennetaan luonnonsuojelun tietojärjestelmään kuuluvaan rekisteriin julkisesti saataville
- Toimijoita ohjataan ensisijaisesti välttämään luontohaittoja edellyttämällä lievennyshierarkian noudattamisen osoittamista
 - Koskee suuryrityksiä, jotka voivat halutessaan olla edelläkävijöitä lieventämishierarkian noudattamisessa sekä avoimuuden ja vastuullisen luonnonarvokaupan edistämisessä

Tärkeä ratkaistava muotoilu: Luonnonarvoja LISÄÄVÄT toimenpiteet

- Lakiesityksessä viranomaisvarmennetuista luonnonarvohehtaareihin perustuvista luontoteoista käytetään PT1 termiä ”luonnonarvoja lisäävät toimenpiteet”
- Luontopaneeli näkee riskin, että muotoilu luonnonarvoja lisäävistä toimenpiteistä estää luonnonsuojelun hyödyntämisen luontoteoissa
- Jo valmiiksi arvokkaan luonnon suojelu ei välttämättä lisää luonnonarvohehtaareita, mutta on ehdottoman tärkeä toimi tulevien mahdollisten heikennysten tai haittojen ehkäisemiseksi
-> Viranomaisvarmennetuissa luontoteoissa tulee mahdollistaa luonnonsuojelu yhtenä mahdollisena toimenpiteenä
- Luontopaneeli pyytää, että lakiesityksessä varmistettaisiin, ettei muotoilu estä luonnonsuojelun käyttämistä viranomaisvarmennettuna luontotekona ja harkitsemaan ”lisäävät” sanan korvaamista sanalla ”tukevat” (luonnonarvoja tukevat toimenpiteet)

PT1

Ottaisin tämän sanan pois. Eduskuntakäsittelyssä ei voida enää muuttaa lakiesitystä eli HE:tä – se on hallituksen esitys, jota sellaisenaan käsitellään eduskunnassa. Tämän voisi muotoilla esim

Luontopaneeli pyytää, että valiokunnan työskentelyssä varmistetaan, ettei lain sanamuoto estä luonnonsuojelun käyttämistä viranomaisvarmennettuna luontotekona. Luontopaneeli kehottaakin valiokuntaa harkitsemaan "lisäävät"-sanon korvaamista "tukevat"-sanalla ("luonnonarvoja tukevat toimenpiteet")

Paloniitty, Tiina M; 2026-05-26T04:43:16.221

Suden poistaminen lain soveltamisalasta

- Niin kauan kuin susi on Suomessa erittäin uhanalainen laji, ei suden suojelustatusta tulisi heikentää eikä metsästystä helpottaa.
- Susi on Suomessa edelleen erittäin uhanalainen ja uhanalaisuuden syy on pyynti.
- Suden suojeluasemaa ei olisi välttämätöntä muuttaa, vaan Suomella olisi jäsenvaltiona oikeus pitää voimassa tai toteuttaa tiukempia suojatoimenpiteitä
- Jo tehdystä metsästyslakiehdotuksesta puuttui kokonaan vaikutusten arviointi. Lainsäädännön arviointineuvosto katsoi, että ”hallituksen esitysluonnoksen puutteet ovat niin merkittäviä, ettei esitysluonnos täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia”
- Luontopaneeli esittää, että HE:ssä vähintäänkin nostetaan esiin luonnonsuojelulakiin tehtävän muutoksen negatiivisia ympäristövaikutuksia uhanalaisen suden osalta.

Dia 5

PT1

Sama kuin aiemmin. Ehdotan että korvataan HE sanoilla "valiokunnan käsittelyssä"

Paloniitty, Tiina M; 2026-05-26T04:44:14.268

Kansallisen ennallistamissuunnitelman lisääminen lakiin

- Esitys on ennallistamissuunnitelman osalta selkeä
- Hyvä, että esitykseen on selkiytetty, että ennallistamissuunnitelman laatiminen tapahtuu ympäristöministeriön johdolla yhteistyössä keskeisten ministeriöiden ja muiden toimijoiden kanssa

KIITOS!